

آزمون ۶ از ۱۳

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می شود.
امام خمینی (ره)

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی سنجش یازدهم - مرحله سوم (۱۳۹۹/۰۹/۰۷)

ادبیات و علوم انسانی (یازدهم)

کارنامه آزمون، عصر روز برگزاری آن از طریق سایت اینترنتی زیر قابل مشاهده می باشد:

www.sanjeshserv.ir

مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان ها و مراکز آموزشی

به منظور فراهم نمودن زمینه ارتباط مستقیم مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان ها و مراکز آموزشی همکار در امر آزمون های آزمایشی سنجش و بهره مندی از نظرات ارزشمند شما عزیزان در خصوص این آزمون ها ، آدرس پست الکترونیکی test@sanjeshserv.com معرفی می گردد. از شما عزیزان دعوت می شود، دیدگاه های ارزشمند خود را از طریق آدرس فوق با مدیر تولیدات علمی و آموزشی این مجموعه در میان بگذارید.

کانال تلگرام آزمون های آزمایشی سنجش @sanjesheducationgroup

فارسی (۲)

۱. گزینه ۱ درست است.
در گزینه (۲) «ستدن»: ستاندن، گرفتن در گزینه (۳) شبهت: تردید در گزینه (۴) اذن: اجازه، رخصت
۲. گزینه ۳ درست است.
(پ) قصر: کوشک (ت) پیوسته: مقرون (ث) حادثه: عارضه (ب) خیمه: شرع
الف) مستور: محبوب
۳. گزینه ۱ درست است.
فقط سیما: جیوه می شود بقیه گروه ها درست معنی شده اند.
در گزینه (۲) حمیت: غیرت، شایق: مشتاق، خصال: خصلت های خوب و بد
در گزینه (۳) تسخیر: تصرف کردن، اعطا: بخشیدن (بخشودن: عفو کردن)، عقد: گردن بند
در گزینه (۴) صعب: سخت و دشوار، صلت: پاداش، دغل: حيله گر
۴. گزینه ۲ درست است.
ذایل: نادرست است شکل درست آن «زایل» است.
۵. گزینه ۳ درست است.
در گزینه (۱) قریب: نادرست شکل درست «غریبی»: دوری، غربت
در گزینه (۲) «سفیر» نادرست و «صفیر»: بانگ و آواز درست است.
در گزینه (۴) فراقت: نادرست و «فراغت»: آسوده درست است.
۶. گزینه ۲ درست است.
واژه های «بهر» و «مفارغت» نادرست اند شکل درست آنها «بحر»: دریا و «مفارقت»: جدایی است.
۷. گزینه ۴ درست است.
۸. گزینه ۴ درست است.
در گزینه (۱) شیرین شدن کار و تلخ شدن خواب و لنگر شدن: هر سه مفهوم کنایی دارد خواب تلخ و کار شیرین: حس آمیزی، ایهام: شیرین: (۱) نغز و دلکش (۲) نام معشوقه فرهاد
در گزینه (۲) چشم بر زمین باشد: کنایه از خجالت کشیدن - خورشید چشمش بر زمین می افتد: آرایه تشخیص و استعاره دارد.
از شرم زیبایی تو خورشید چشم سر بر زمین دارد: اغراق - در گزینه (۴) عالم: مجاز از مردم عالم - چشم به راه: کنایه دارد تشبیه و ایهام وجود ندارد.
در گزینه (۳) نوا، دوا: جناس ناهمسان اختلافی، دل پا شکسته: کنایه از دل اسیر و گرفتار - دل که پا ندارد: تشخیص و استعاره دارد.
۹. گزینه ۱ درست است.
چو شمع: تشبیه - خنده زدن شمع: تشخیص، استعاره و کنایه - سنگدل: کنایه از بی رحم - سوز و ساز: جناس ناهمسان اختلافی
۱۰. گزینه ۳ درست است.
(ث) محراب ابرو: اضافه تشبیهی - الف) دست عشق: اضافه استعاری - پ) مهر و مهر: جناس ناهمسان حرکتی
(ب) دامن از جهان برچیدن: کنایه از ترک تعلقات دنیوی، رها کردن دنیا و وابستگی های آن.
(ت) تلمیح به اینکه انسان در بهشت منزل داشت و از آنجا به زمین هبوط کرد.
۱۱. گزینه ۴ درست است.
در گزینه (۱) نقل و نقل: جناس ناهمسان حرکتی
در گزینه (۲) انعام و انعام: جناس ناهمسان حرکتی
در گزینه (۳) ترک و ترک: جناس ناهمسان حرکتی

۱۲. در گزینه ۴ (دوش اول) با دوش (دوم و سوم) جناس همسان دارد دوش اول دیشب، دوش دوم و سوم: دوش و شانه گزینه ۲ درست است.
- در گزینه ۱ (بیت و شعر - در گزینه ۳) بلبل و مرغ - در گزینه ۴ (سیب و میوه - در گزینه ۲) مور و سلیمان: رابطه تضاد درویش و بزرگ: تضاد
۱۳. گزینه ۴ درست است.
- توجه: شرط شاخص این است که بلافاصله بعد از آن اسم بیاید، ضمناً نباید بعد از این القاب نقش نمای اضافه - بیاید. در گزینه ۱ (حضرت دوست «حضرت» - گرفته در گزینه ۲) واژه «استاد» بدون اسم آمده - در گزینه ۳ (واژه «خواجه» بدون اسم آمده اما در گزینه ۴) شاه کاووس: واژه «شاه» همراه با اسم آمده است.
۱۴. گزینه ۳ درست است.
- در گزینه‌های ۴ و ۲ و ۱ «شاید»: «شایسته است، بهتر است» معنی می‌دهد در حالی که در گزینه ۳ (شاید: ممکن است: قید شک و تردید است.
۱۵. گزینه ۳ درست است.
- در گزینه ۱ (گفته آید: گفته شود: مجهول در گزینه ۲) کشته شد در گزینه ۴ (زاییده شد و دیده شد در حالی که در گزینه ۳) مرتب مصراع اول: بس دیده (چشم) که در انتظارت گذشت: دیده: در معنای چشم به کار رفته است. شد: در معنای گذشت.
۱۶. گزینه ۲ درست است.
- مرتب بیت: کسی که خرده جان را از روی صدق نثار سیم‌بری کند کیمیاگری داند.
نهاد گروه مفعول گروه متمم گروه مسند مفعول
۱۷. گزینه ۳ درست است.
- در گزینه ۱ (مفهوم: اگر به سختی‌ها و ناملازمات دنیوی بسازی، در روز قیامت به گوهر گرانبهای مقصود دست خواهی یافت. در گزینه ۲) امروز در این دنیا باید به حساب خود رسیدگی کنی که فردای قیامت پاسخی برای گفتن نخواهی داشت. در گزینه ۳) هر لحظه در این دنیا حوادث ناگوار در پیش است چرا این چنین آسوده در این دنیای ناپایدار نشسته‌ای؟ در گزینه ۴) چرا این قدر فکر رزق و نان دنیوی هستی برای فردای قیامت که نان و رزقی نبرده‌ای و نشسته خواهی ماند چه تدبیری اندیشیده‌ای؟
۱۸. گزینه ۳ درست است.
- در گزینه ۱ (در عالم عرفانی، جد و جهد و تلاش حجاب و مانع رسیدن عاشق به معشوق ذکر شده است. در گزینه ۲) سعی و تلاش برای کسب روزی ضروری است که با صورت سؤال هم‌خوانی دارد. در گزینه ۳) روزی بدون سعی و تلاش حاصل می‌شود و نیاز به جهد و کوشش نیست که درست نقطه مقابل صورت سؤال است.
- در گزینه ۴) انسان برای یک لقمه از زندگی خود می‌گذرد درست مانند مورچه‌ای که برای خوردن عسل در عسل فرو می‌رود و می‌میرد.
۱۹. گزینه ۲ درست است.
- در گزینه‌های ۴ و ۱ به وارستگی و صداقت و درستی سرو اشاره شده است که با صورت سؤال در مصراع دوم هم‌خوانی دارد. گزینه ۳) به بخشندگی اشاره دارد که با مصراع اول صورت سؤال هم‌خوانی دارد اما در گزینه ۲) سرو را از آن جهت که همیشه سبز است و به رنگ دیگر در نمی‌آید بررسی نموده است.
۲۰. گزینه ۴ درست است.
- صورت سؤال به حس میهن‌پرستی و حبّ وطن تأکید دارد در حالی که در گزینه ۴ می‌گوید انسانی که حبّ وطن ندارد هر جا که رود آنجا وطن اوست. گزینه‌های ۳ و ۲ و ۱ نیز به وطن‌پرستی و پرهیز از غربت‌گزینی اشاره دارند.
۲۱. گزینه ۳ درست است.
- گزینه‌های ۴ و ۲ و ۱ به اصالت فرد اشاره دارد نه اصالت نَسَب. در حالی که در گزینه ۳) اخلاق و رفتارهای پدر در پسر تجلی

پیدا می‌کند بنابراین اصالت نسبی در این بیت مورد توجه قرار گرفته است.

۲۲. گزینه ۱ درست است.

کار عشق ویران نمودن دل است که با صورت سؤال همخوانی دارد.

در گزینه ۲ (عجز و ناتوانی عقل از وصف عشق. در گزینه ۳) ناتوانی عشق از حل مشکل عاشق. در گزینه ۴) عقل هر لحظه مرا ویران‌تر و بیچاره‌تر می‌کند.

۲۳. گزینه ۲ درست است.

در گزینه‌های ۴ و ۳ و ۱ اشاره دارد به اینکه هر جا که عقل عاجز و ناتوان می‌شود این عشق است که به فریاد می‌رسد و مشکل‌گشایی می‌کند در حالی که در گزینه ۲) می‌گوید اگر از امیال نفسانی رها شوی و به عقل و خرد گرایی، به اندک‌زمانی می‌توانی در بالاترین جایگاه قرار گیری.

۲۴. گزینه ۴ درست است.

در گزینه‌های ۳ و ۲ و ۱ به بی‌فایده بودن نصیحت و پند و اندرز اشاره دارد در حالی که در گزینه ۴) می‌گوید نصیحت را شنیدم و به آن عمل کردم.

۲۵. گزینه ۴ درست است.

همه گزینه‌ها به نظم و ترتیب عالم و اینکه خداوند عالم، تمام هستی را در کمال نظم و زیبایی آفریده است، اشاره دارند مگر گزینه ۴) که می‌گوید عقل و خرد از درک آفرینش تو عاجز و درمانده شده است.

عربی، زبان قرآن (۲)

۲۶. گزینه ۲ درست است.

خطاها به ترتیب:

- ۱- زمانی - پدرم - درسی ← درسی‌ام
۲- پدرم - رفته بودم
۳- آمده بودم - درسی - کنیم

۲۷. گزینه ۱ درست است.

خطاها به ترتیب:

- ۱- باز می‌دارد - سفارش می‌کند
۲- انسان‌ها آن - نیک و خوب
۳- باوفا برای انسان ترجمه نشده - دشمنان - علی، ترجمه نشده

۲۸. گزینه ۱ درست است.

خطاها به ترتیب:

- ۱- تلاش - را (اهریمن را) - می‌کند - را (نادان را) - کند
۲- می‌کند - جاهلان - کیفر دهد
۳- مسلماً - کوشا و بردبار خود - می‌پسندد - اهریمنان -
۴- خواهد شد

۲۹. گزینه ۳ درست است.

خطاها به ترتیب:

- ۱- صداها ← صداهایشان - صداهای
۲- فخر فروش
۳- چون - فخر فروشان - نخواهد داشت - استاد

۳۰. گزینه ۲ درست است.

خطاها به ترتیب:

- ۱- خوب - عیب‌هایت - نسبت به تو تأثیر خوب دارند
۲- عیب - غیبت - خودش
۳- بر تو - تأثیر می‌گذارند

۳۱. گزینه ۱ درست است.

خطاها به ترتیب:

- ۲- بهاری - أيضاً ترجمه نشده است: نیز، هم، همچنین
 ۳- کار کرده بودم
 ۴- سال گذشته - أيضاً ترجمه نشده است

۳۲. گزینه ۴ درست است.

خطاها به ترتیب:

- ۱- فَأِنَّهُ: ترجمه نشده - در حالی که
 ۲- حال آنکه تو را دچار خسران می کند
 ۳- مُصَادَقَةٌ: ترجمه نشده - دوست دارد - ولی

۳۳. گزینه ۳ درست است.

خطاها به ترتیب:

- ۱- نفس ها - بعد از به «جزء» نیامده - کند ← نمی کند
 ۲- پروردگارا
 ۴- بد اخلاقی فرد ← هرکس اخلاقش بد شد

۳۴. گزینه ۳ درست است.

ترجمه گزینه (۳): تلاش می کنیم تا از آن جامی از کرامت را بچشیم!

۳۵. گزینه ۳ درست است.

خطاها به ترتیب:

- ۱- بدترین تعریب نشده
 ۲- هدایه - شراً
 ۴- مِنْ عَيْبِكُمْ

ترجمه درک مطلب:

تلمیح یا دوزبانگی در شعر یکی از آرایه های ادبی در علم بدیع است و ملمع به معنی اسبی است که پوستش دارای خالها و لکه های غیر از رنگ اصلی باشد و عبارت از رنگ کردن یا دادن برق و جلایی فروزان به شعر است، تا منظور را ادا کند که این هنر را نزد بزرگان زبردست شعر می یابیم. روش آنان در بهره گیری از این آرایه این است که پاره ای یا بیتی از شعر را به زبانی دوم یا سوم می سرایند که هر شاعری را توان آن نیست. شیوهی شاعران ایرانی آمیخته کردن عربی با اشعارشان بوده است؛ مانند بیت معروف حافظ شیرازی «ألا یا أيها الساقی أدر کأساً وناولها / که عشق آسان نمود اول ولی افتاد مشکلها». همچنین سعدی شیرازی ملمعی سه زبانه دارد که متشکل از عربی و فارسی و لهجهی شیرازی است. همانگونه که امروزه در موسیقی پاپ ایرانی متن هایی شبیه شعر می بینیم که با زبان انگلیسی درآمیخته است.

۳۶. گزینه ۲ درست است.

ترجمه ی گزینه ها :

- (۱) ملمعاتی در موسیقی پاپ ایرانی وجود دارد که شبیه شعر آمیخته به عربی است.
 (۲) آمیخته کردن شعر با زبانی دیگر به آن زیبایی و جلا می افزاید.
 (۳) بزرگان شعر فارسی اشعارشان را با زبان انگلیسی آمیخته اند.
 (۴) هر شاعری که دو زبان بداند می تواند هنر تلمیح را در اشعارش به کار ببرد.

۳۷. گزینه ۳ درست است.

ترجمه ی گزینه ها:

- (۱) تلمیح آرایه ای در علم بدیع است که علم زیباسازی نوشتارها و اشعار است.
 (۲) زبان دوم تلمیح در شعر فارسی زبان عربی بوده است.
 (۳) دوزبانگی یا سه زبانگی آرایه ای ادبی است که تلمیح نامیده می شود.
 (۴) سعدی شیرازی ملمعات دو و سه زبانه دارد.
 توضیح: دو یا سه زبانه بودن آرایه ای ادبی است که تلمیح نامیده می شود نه تلمیح!

۳۸. گزینه ۴ درست است.

در متن به طور واضح ذکر شده است که یکی از قصاید مشهور حافظ با این مصرع شروع می‌شود: «ألا يا أيها السَّاقِي أدر كَأْساً و ناولها»

۳۹. گزینه ۱ درست است.

ترجمه گزینه‌ها و سؤال:

سؤال: کدام جمله در متن نیست: ملمع یعنی:

(۱) صنعت تشبیه در سرودن اشعار برای رساندن کامل مقصود است!

(۲) رنگارنگ کردن یا مهیا کردن شعر به زیبایی و تازگی است!

(۳) کاربرد بیت یا مصرع به یک زبان یا زبان‌های دیگر است!

(۴) پوست اسبی است که بر آن نقطه و لکه‌ای مخالف رنگ پوستش می‌باشد!

۴۰. گزینه ۴ درست است.

اشکالات گزینه‌ها به ترتیب:

۱- فاعله محذوف = برای فعل مجهول گفته می‌شود! ۲- خبر نیست بلکه صله موصول است.

۳- له حرف زائد - مبنی

۴۱. گزینه ۱ درست است.

اشکالات گزینه‌ها به ترتیب:

۲- متعدّد ۳- له حرف زائد - للمجهول - فاعله «لملمع»

۴- وزن تفعّل - حرف زائد « ت » فقط

۴۲. گزینه ۲ درست است.

اشکالات گزینه‌ها به ترتیب:

۱- اسم مبالغه (يَدَلُّ عَلَى كَثْرَةِ الصِّفَةِ) - صفة و موصوف

۳- اسم مبالغه (يَدَلُّ عَلَى المِهْنَةِ أَوْ الحِرْفَةِ: لأنّ مفردة شعار) - مبنی

۴۳. گزینه ۳ درست است.

خطاها به ترتیب:

گزینه (۳): ن در المسافِرِينَ باید مفتوح «المُسَافِرُونَ» باشد - يُسَافِرُونَ: حرف فَ باید مکسور باشد (ف) = يُسَافِرُونَ

۴۴. گزینه ۴ درست است.

خطاها به ترتیب:

در گزینه (۴) بدیعة خضرة غلط است چون فصل زمستان است!

۴۵. گزینه ۴ درست است.

خطاها به ترتیب:

۱- اسم مفعول ندارد = مُصَادَقَةٌ مصدر است

۲- اسم مفعول ندارد - مُسْتَخْرَج: اسم مکان و مجرور به حرف جر است.

۳- اسم مفعول ندارد = المنتظرین اسم فاعل است.

۴۶. گزینه ۱ درست است.

خطاها به ترتیب:

در گزینه (۱): خیر اسم تفضیل است ولی اسم مکان وجود ندارد = فی بلادی؛ اسم مکان نیست.

۴۷. گزینه ۳ درست است.

خطاها به ترتیب:

- ۱- أحسن: خبر و مرفوع است
۴- أكبر: مبتدا و مرفوع
۴۸. گزینه ۳ درست است.
خطاها به ترتیب:
۱- مُرید: مضاف است موصوف نیست.
۲- مُقَرَّب و مُبَعَّد هر دو اسم فاعل و مضاف هستند؛ موصوف نیستند.
۴- الزَّارِع: نه مضاف است نه موصوف
۴۹. گزینه ۲ درست است.
خطاها به ترتیب:
دَقَّت کنید که صورت سؤال اسم مبالغه‌ای را می‌خواهد که خبر است:
۱- عَلَام: مبالغه و مفعول است.
۳- اسم مبالغه ندارد.
۴- اسم مبالغه ندارد.
۵۰. گزینه ۲ درست است.
خطاها به ترتیب:
۱- الماهر: اسم فاعل و صفت
۳- مُزَارِعُ: اسم فاعل و فاعل
۴- المُلَاعِبِین: اسم فاعل و مضاف الیه

دین و زندگی (۲)

۵۱. گزینه ۳ درست است.
«احتیاج دائمی انسان به داشتن برنامه‌ای که پاسخگوی نیازهایش باشد و سعادت او را تضمین کند، سبب شده است که در طول تاریخ همواره شاهد ارائه برنامه‌های متفاوت و گاه متضاد از جانب مکاتب بشری باشیم.» ص ۶. پس «احتیاج دائمی انسان به داشتن برنامه‌ای که پاسخگوی نیازهایش باشد و سعادت او را تضمین کند» علت و «ارائه برنامه‌های متفاوت و گاه متضاد از جانب مکاتب بشری» معلول است.
۵۲. گزینه ۳ درست است.
مطابق با صص ۷ و ۸ کتاب درسی است.
۵۳. گزینه ۴ درست است.
براساس «اندیشه و تحقیق» ص ۱۲ و «تکمیل کنید» ص ۱۱.
۵۴. گزینه ۲ درست است.
مطابق با صص ۱۹ و ۲۳ کتاب درسی است.
۵۵. گزینه ۳ درست است.
«از ابتدای آفرینش انسان تاکنون ... همگان ویژگی‌های فطری مشترکی دارند.» و موارد ذکر شده در گزینه‌های ۱ و ۲ و ۴، مواردی از این دست ویژگی‌های فطری هستند. اما گزینه ۳ در بردارنده هر سه مورد مذکور است. به بیان دیگر، با انتخاب گزینه ۳، گویی هر سه گزینه دیگر را با هم داریم. ص ۱۸.
۵۶. گزینه ۱ درست است.
«تفکر در آیات قرآن کریم و مطالعه تاریخ انبیای الهی نشان می‌دهد هر پیامبر جدیدی که از طرف خداوند مبعوث می‌شد، نه تنها پیامبران گذشته را انکار و رد نمی‌کرد، بلکه آنها را تصدیق و خود را ادامه‌دهنده راه آنان معرفی می‌کرد. پیامبر جدید از مردم می‌خواست به دستور خداوند از او پیروی کنند و یاری‌اش دهند. پیامبر اکرم (ص) نیز که در سلسله انبیا قرار داشت، از همین روش پیروی کرده است.» ص ۲۲.
سه گزینه دیگر، هرچند که از نظر آموزه‌ها / تعالیم دینی و قرآنی مطالب درستی هستند، اما ارتباطی از نظر پیام / مفهوم /

برداشت / استنباط با آیه شریفه ذکر شده ندارند. از «تدبر در قرآن» ص ۱۷ اخذ شده‌اند.

۵۷. گزینه ۴ درست است.

مصون ماندن = صیانت = محفوظ بودن / محفوظ ماندن

قسمت اول هر چهار گزینه درست است: «حفظ قرآن کریم از تحریف: با تلاش و کوشش مسلمانان و در پرتو عنایت الهی و با اهتمامی که پیامبر اکرم (ص) در جمع‌آوری و حفظ قرآن داشت، این کتاب دچار تحریف نشد و هیچ کلمه‌ای بر آن افزوده یا از آن کم نگردید. به همین جهت این کتاب نیازی به «تصحیح» ندارد و جاودانه باقی خواهد ماند.» ص ۲۹.
«آمادگی جامعه بشری برای دریافت برنامه کامل زندگی» از عوامل / زمینه ساز ختم نبوت است. ص ۲۹.

۵۸. گزینه ۲ درست است.

با توجه به ص ۲۹، آمادگی جامعه بشری برای دریافت برنامه کامل زندگی که یکی از عوامل و علل ختم نبوت است، به دلیل تکامل انسان‌ها تحقق یافت.

۵۹. گزینه ۳ درست است.

«عوامل ختم نبوت ... ۴- پویایی و روزآمد بودن دین اسلام ... اول - توجه به نیازهای متغیر، در عین توجه به نیازهای ثابت: ... داد و ستد یک نیاز ثابت است؛ اما شیوه و چگونگی داد و ستد ممکن است در هر زمان تغییر کند. ... معارف اسلامی به گونه‌ای است که متخصصان دین می‌توانند از درون آن با توجه به نیازهای جدید به وجود آمده، قوانین مورد نیاز جامعه درباره بانکداری، اسکناس، خرید و استفاده از سلاح‌های جدید را استخراج کنند و در اختیار مردم قرار دهند.» صص ۲۹ و ۳۰.

۶۰. گزینه ۴ درست است.

«... البته خداوند از قلب و درون همه آگاه است و میان کسانی که حقیقت را درک کرده‌اند، اما به خاطر امیال دنیوی از آن پیروی نمی‌کنند و کسانی که با همه زحمتی که کشیده‌اند، حقیقت را نیافته‌اند (که معمولاً تعدادشان بسیار اندک است)، فرق می‌گذارد و گروه دوم را مؤاخذه نخواهد کرد.» ص ۳۴.

۶۱. گزینه ۳ درست است.

براساس «اندیشه و تحقیق» شماره ۲، صص ۴۹-۵۰.

یادآوری: قرآن کریم و قرآن مجید و قرآن حکیم، همگی اسامی مختلف قرآن هستند.

۶۲. گزینه ۲ درست است.

آیه شریفه ﴿أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ وَ لَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا﴾ از «تدبر در قرآن» ص ۴۶، و آیه شریفه ﴿وَمَا كُنْتُمْ تَتْلُوا مِنْ قَبْلِهِ مِنْ كِتَابٍ وَلَا تَخُطُّهُ وَ يَمِينِكَ إِذَا لَأَرْتَابَ الْمُبْطِلُونَ﴾ از «تدبر در قرآن» ص ۴۸ کتاب درسی است. دو آیه شریفه دیگر مربوط به «تحدی قرآن» است و ربطی به سؤال ندارند. ص ۴۲.

۶۳. گزینه ۴ درست است.

مطابق با ص ۴۱ کتاب درسی است.

۶۴. گزینه ۲ درست است.

مطابق با صص ۵۵ و ۵۶ کتاب درسی است. نکته: «مرجعیت دینی» و «تعلیم و تبیین تعالیم قرآن» یکی است. به گزینه ۲ دقت کنید!

۶۵. گزینه ۳ درست است.

«ولایت معنوی رسول خدا (ص): ... رسول خدا (ص) با انجام وظایف عبودیت و بندگی و در مسیر قرب الهی، به مرتبه‌ای از کمال نائل شد، که می‌توانست عالم غیب و ماورای طبیعت را مشاهده کند و ... میزان بهره‌مندی انسان‌ها از این هدایت، به درجه ایمان و عمل آنان بستگی دارد. هر قدر درجه ایمان و عمل انسان‌ها بالاتر باشد، استعداد و لیاقت دریافت هدایت‌های معنوی را بیشتر کسب می‌کنند. نمونه‌ای کامل از این نوع هدایت را می‌توانیم در رفتار رسول خدا (ص) با حضرت علی (ع) ببینیم.» ص ۶۰.

نکته: نائل شدن، نیل، وصول، ایصال، و رسیدن همگی به یک معنی‌اند.

۶۶. گزینه ۱ درست است.

مطابق با ص ۵۵ کتاب درسی است.

۶۷. گزینه ۳ درست است.

از میان گزینه‌ها، دو گزینه ۱ و ۲ که بی‌ربطاند. با توجه به دو موضوع خواسته شده و مرتبط به هم در آیه کریمه و صورت سؤال، گزینه ۴ فقط به «نفی داوری خواستن از ناهلان» اشاره دارد. اما گزینه ۳ با عبارت ﴿الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا بِمَا نُزِّلَ إِلَيْكَ وَمَا نُزِّلَ مِنْ قَبْلِكَ﴾، به «ایمان راستین به تداوم / استمرار / ادامه وحی الهی در زمان نبوت انبیا» و با عبارت ﴿يُرِيدُونَ أَنْ يُتَحَاكَمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ﴾، به «نفی داوری خواستن از ناهلان» اشاره و دلالت کرده است. ص ۵۸ و تدبر در قرآن ص ۵۹.

۶۸. گزینه ۲ درست است.

در گزینه ۲، هر سه مورد، از احکام و دستورات دین اسلام هستند که نیاز بیشتری به تشکیل حکومت الهی دارند. اما در سایر گزینه‌ها، یا موردی از این دست احکام دیده نمی‌شود (ردّ گزینه ۴) و یا دارای دو مورد از آنهاست (جهاد، رابطه با کفار و بیگانگان در گزینه ۱، و ایجاد رعب در دل دشمنان، قوانین قضایی اسلام در گزینه ۳). اندیشه و تحقیق ص ۶۳، سؤال اول و دوم.

۶۹. گزینه ۴ درست است.

«ضرورت تشکیل حکومت اسلامی (ص ۵۷) ... دلایل سه گانه ... ج) ضرورت حفظ استقلال جامعه اسلامی: یکی دیگر از عواملی که تشکیل حکومت اسلامی را ضروری می‌کند، استقلال جامعه اسلامی است. قرآن کریم از مؤمنان می‌خواهد که سلطه بیگانگان را نپذیرند و زیر بار آنها نروند؛ این حکم قرآنی را «قاعده نفی سبیل» می‌گویند. ص ۵۸. و آیه شریفه ﴿وَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا﴾ به آیه یا قاعده «نفی سبیل» مشهور است.

۷۰. گزینه ۱ درست است.

«کسانی را که به ظاهر، خود را مسلمان می‌نامند، ولی با دشمنان اسلام دوستی می‌ورزند، بشناسیم و فریب برنامه‌های آنان را نخوریم. روش این گروه‌ها چنین است که دشمنان اسلام مانند صهیونیست‌ها را دوست و برخی مسلمانان را دشمن معرفی می‌کنند؛ به طوری که مردم عادی به تدریج با دشمنان واقعی اسلام دوستی کنند و با گروهی از مسلمانان، دشمنی بورزند.» ص ۷۶. گزینه‌های ۳ و ۴ مطالب درستی هستند اما ربطی به این سؤال ندارند. ص ۷۴.

۷۱. گزینه ۴ درست است.

مطابق با ص ۷۳ کتاب درسی است.

۷۲. گزینه ۲ درست است.

آیه شریفه: ﴿لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَن كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا﴾: «قطعاً برای شما در رسول خدا سرمشق نیکویی است برای کسی که امید دارد به خداوند و روز رستاخیز و خدا را بسیار یاد می‌کند.» ص ۶۹.

۷۳. گزینه ۴ درست است.

در این ماجرا که تحت عنوان «نمونه» و در صص ۶۹-۷۰ آمده است، رسول الله (ص) می‌فرماید: «اقوام و ملل پیشین بدین سبب دچار سقوط شدند که در اجرای عدالت، تبعیض روا می‌داشتند...». پس «تبعیض روا داشتن در اجرای عدالت، علت» و «سقوط اقوام و ملل پیشین، معلول» است.

۷۴. گزینه ۱ درست است.

«... سال‌هاست که علما و دانشمندان دلسوز در جهان اسلام، به خصوص در ایران، روشنگری‌های فراوانی کردند تا بار دیگر، مسلمانان را علیه دشمنان اسلام متحد کنند و مانع درگیری‌های میان آنان شوند. یکی از این علما، امام خمینی بود. ایشان در هر فرصتی، مسلمانان را به «وحدت» دعوت می‌کرد و از اختلافات بازمی‌داشت. ایشان در یکی از پیام‌های خود به مسلمانان، می‌فرماید: «... ص ۷۴.

«برای اینکه ما مسلمانان بتوانیم وحدت میان خود را تقویت کنیم و ... نیازمند اجرای برنامه‌های دقیقی هستیم که ...» ص ۷۵.

۷۵. گزینه ۱ درست است.

به ترتیب برگرفته شده از صص ۷۲ و ۷۱ کتاب درسی است.

معارف و اقلیت‌های دینی

۵۱. گزینه ۳ درست است.

کسانی که وجود خدا را انکار می‌کنند دلیلی بر ادعای خود ندارند، فقط ادعا می‌کنند.

۵۲. گزینه ۳ درست است.

افرادی که درباره وجود یک شیء بحث می‌کنند سه گونه موضع‌گیری امکان دارد صورت بگیرد ۱- برخی می‌گویند «وجود دارد» ۲- برخی می‌گویند «وجود ندارد» ۳- برخی می‌گویند «نمی‌دانم»

۵۳. گزینه ۴ درست است.

انکارکنندگان وجود خدا، دلیلی که مطرح می‌کنند، می‌گویند «خدا را نمی‌توان با حواس خود دریافت نمود.»

۵۴. گزینه ۲ درست است.

موضع علوم تجربی در برابر «ماوراء طبیعت»، سکوت کردن است.

۵۵. گزینه ۳ درست است.

حواس انسان از انکار «ماورای مادی» همیشه عاجز و ناتوان است.

۵۶. گزینه ۱ درست است.

اگر کسی به طرز تفکر علمی وفادار بماند و خود را پیرو علم تجربی بداند، چاره‌ای جز انکار خدا ندارد و آنها که به وجود خدا اعتقاد دارند، برخلاف طرز تفکر علمی عمل می‌کنند. زیرا قبول خدا با قبول علم سازگار نبوده و هرگز یک‌جا جمع نمی‌شود.

۵۷. گزینه ۴ درست است.

کسانی که با تکیه بر امور علمی به اثبات امور «فرامادی» می‌پردازند از «نیروی عقل» کمک می‌گیرند.

۵۸. گزینه ۲ درست است.

حواس پنج‌گانه انسان را می‌توان به «آهن‌ربا» یا «تور ماهیگیری» تشبیه کرد که انسان برای آشنایی با واقعیت‌های موجود در جهان آن را در دریای «هستی» می‌افکند.

۵۹. گزینه ۳ درست است.

«نیاز» از خصوصیات «پدیده» است، زیرا هر موجود نیازمندی، پدیده است.

۶۰. گزینه ۴ درست است.

حرکت و تغییر از نشانه‌های «پدیده بودن» است.

۶۱. گزینه ۳ درست است.

انسان در جریان زندگی روزانه خود با هر پدیده‌ای که برخورد می‌کند از «علت آن» سؤال می‌کند.

۶۲. گزینه ۲ درست است.

اختراعات و کشفیات علمی براساس «جستجوگری انسان» صورت می‌گیرد.

۶۳. گزینه ۴ درست است.

اگر احساس اصیل و ریشه‌دار در اعماق عقل و فکر انسان، وجود نمی‌داشت، هرگز با تحمل زحمات فراوان به جست‌وجو و کاوش برای یافتن علت پدیده‌ها نمی‌پرداخت.

۶۴. گزینه ۲ درست است.

هر چیزی از جهت «پدیده بودن» نیازمند به علت است و اگر چیزی پدیده نباشد، بی‌نیاز از علت است.

۶۵. گزینه ۳ درست است.

جهان طبیعت و مادی را «پدیده‌ها» پر کرده‌اند.

۶۶. گزینه ۱ درست است.
موجودات مادی، حتماً پدیده هستند اما موجودات غیر مادی، همه غیر از خدا، پدیده هستند.
۶۷. گزینه ۳ درست است.
تغییر و دگرگونی در ملائکه وجود ندارد.
۶۸. گزینه ۲ درست است.
«گریز از عقل» عامل اصلی رویگردانی انسان از حقایق است.
۶۹. گزینه ۴ درست است.
نتیجه مادیگری عقیدتی «انکار خداوند» است.
۷۰. گزینه ۱ درست است.
نتیجه پیروی از امیال و هوس‌ها، مقدم داشتن امیال و هوس‌ها بر حقیقت است.
۷۱. گزینه ۴ درست است.
تمام هستی را منحصر در عالم ماده دیدن مبین «مادیگری عقیدتی» است.
۷۲. گزینه ۲ درست است.
«تن دادن به خواهش‌های نفسانی»، منحصرأ «مادیگری اخلاقی» است.
۷۳. گزینه ۴ درست است.
به دلیل «جایگزینی خودپرستی به جای حق‌پرستی» انسان‌ها به گروه‌های مخالف تقسیم می‌شوند و هر یک به راه خود می‌رود.
۷۴. گزینه ۱ درست است.
از عوامل انکار خداوند «عقده‌های روانی» به ضعف نفسانیات اشاره دارد.
۷۵. گزینه ۱ درست است.
اگر فرزندان از طرف مربیان واقعی تحت تربیت قرار نگیرند، نتیجه این تربیت، نوعی تعصب ضد دینی در او به وجود می‌آورد.

انگلیسی (۲)

۷۶. گزینه ۱ درست است.
ترجمه جمله: ما باید از معلم به خاطر صبر زیادی که در برخورد با آن بچه‌های کوچک از خود نشان داد تشکر کنیم.
اسم patience غیرقابل شمارش است چرا که در انتهای آن S جمع قرار نگرفته است، در نتیجه به کارگیری many و few نادرست است (رد گزینه‌های ۲ و ۳). دقت کنید با توجه به مفهوم کلی جمله، قطعاً میزان patience (صبر و شکیبایی) زیاد بوده است که موجب تشکر شده است (رد گزینه ۴). توجه کنید که در جای خالی دوم، کلمه little به هیچ عنوان کمیت غیرقابل شمارش نیست، بلکه تنها یک صفت به معنای «کوچک» برای اسم kids است.
۷۷. گزینه ۲ درست است.
با توجه به ساختارهای "give somebody something" و "give something to somebody" (که در آن somebody مفعول انسان است و something مفعول غیرانسان) گزینه‌های ۱ و ۴ نادرست هستند. با توجه به عدد ۵۲، اسم موجود در جمله باید به صورت جمع بیاید (رد گزینه‌های ۳ و ۴). از سوی دیگر، اعداد بین ۲۱ تا ۹۹ باید در حالت حرفی همراه با خط فاصله باشند (رد گزینه‌های ۱ و ۴).
۷۸. گزینه ۲ درست است.
بعد از how many و how much در وسط جمله، باید از ساختار غیرسوالی استفاده کرد (رد گزینه ۳). در گزینه ۱ بعد از فاعل (people) باید فعل بیاید (رد گزینه ۱). اسم pen در گزینه ۴ باید به صورت جمع بیاید، در ضمن با توجه به زمان گذشته فعل اول (didn't know)، نمی‌توان از زمان حال ساده استفاده کرد (رد گزینه ۴).
۷۹. گزینه ۴ درست است.
اسم work به معنای «کار» غیرقابل شمارش است و نمی‌توان آن را جمع بست (رد گزینه‌های ۱ و ۳). بعد از only تنها

می‌توان از a few یا a little استفاده کرد (رد گزینه‌های ۱ و ۲). اسم time به معنای «وقت» غیرقابل شمارش است و جمع بسته نمی‌شود (رد گزینه‌های ۱ و ۳).

۸۰. گزینه ۴ درست است.

ترجمه جمله: براساس گزارش اخیر، ۲ کشور همسایه از نظر اندازه و جمعیت خیلی شبیه هستند.
(۱) دوره زمانی (۲) قرن (۳) الگو (۴) جمعیت

۸۱. گزینه ۲ درست است.

ترجمه جمله: برادر کوچک‌ترم هفته گذشته در حین بازی فوتبال در پارک به شدت مصدوم شد.
(۱) توضیح دادن (۲) دریافت کردن (۳) تبادل کردن (۴) مقایسه کردن
به اصطلاح receive an injury به معنای «مصدوم شدن» توجه کنید.

۸۲. گزینه ۲ درست است.

ترجمه جمله: معلم تاریخ در میان بچه‌ها به خاطر شخصیت دوست داشتنی‌اش بسیار محبوب است.
(۱) موجود، در دسترس (۲) محبوب (۳) غیرممکن (۴) مناسب

۸۳. گزینه ۱ درست است.

ترجمه جمله: بیمار با وجود بیماری دردناکش، این توانایی ذاتی را داشت تا افراد را سرگرم کند و آنها را بخنداند.
(۱) توانایی، قابلیت (۲) نکته، فایده، امتیاز (۳) عمل (۴) منطقه

۸۴. گزینه ۳ درست است.

ترجمه جمله: خیلی آسان نبود که متوجه تفاوت میان ۲ تصویر شوم چرا که آنها خیلی شبیه هم بودند.
(۱) میزبانی کردن (۲) متغیر بودن، متفاوت بودن (۳) متوجه شدن، توجه کردن (۴) کامل کردن

۸۵. گزینه ۱ درست است.

ترجمه جمله: در طول اقامتش در ایران، جان واقعاً به فرهنگ ایرانی علاقه‌مند شد و دوستان زیادی آن جا پیدا کرد.
(۱) گسترش دادن، ایجاد کردن (۲) تصور کردن (۳) وجود داشتن (۴) اشاره کردن
به اصطلاح develop an interest به معنای «علاقه‌مند شدن» توجه کنید.

۸۶. گزینه ۳ درست است.

ترجمه جمله: مشاهده مرد جوان ماهر که به اتاق مصاحبه رفت در حالی که از گرفتن شغل مطمئن بود، جالب بود.
(۱) ترسیده، متأسف (۲) ارزشمند (۳) مطمئن (۴) ویژه، خاص

۸۷. گزینه ۴ درست است.

ترجمه جمله: او ایده کاملاً خوبی پیشنهاد کرد اما مشکل این بود که عملی کردن آن بسیار دشوار بود.
(۱) به طور مکرر (۲) به طور اضافی (۳) به طور سلیس و روان (۴) کاملاً، قطعاً، حتماً

۸۸. گزینه ۲ درست است.

(۱) رفتار (۲) مقدار (۳) وسیله (۴) قدرت، انرژی

۸۹. گزینه ۲ درست است.

اسم attention به معنای «توجه» غیرقابل شمارش است و نمی‌توان همراه آن از few و a few استفاده کرد (رد گزینه‌های ۱ و ۴). از سوی دیگر، با very از میان گزینه‌ها تنها می‌توان از little یا few استفاده کرد (رد گزینه‌های ۳ و ۴).

۹۰. گزینه ۱ درست است.

(۱) ارتباط برقرار کردن؛ منتقل کردن (۲) پیروی کردن (۳) تکرار کردن (۴) تجربه کردن

۹۱. گزینه ۴ درست است.

اسم speakers قابل شمارش است و همراه آن نمی‌توان از little و a little استفاده کرد (رد گزینه‌های ۱ و ۳). برای انتخاب بین a few و few کافیست جمله را با «هیچ» ترجمه کنیم. اگر معنادار شد few درست است و اگر بی‌معنا شد a few درست

است. «شما می‌توانید با هیچ گویشور بومی دوست نشوید». جمله کاملاً بی‌معنا شد، پس **a few** پاسخ درست است (رد گزینه ۲).

۹۲. گزینه ۳ درست است.

اسم **mistakes** قابل شمارش است و نمی‌تواند به همراه **how much** مورد استفاده قرار بگیرد (رد گزینه‌های ۲ و ۴). از سوی دیگر، اسم **mistakes** باید بلافاصله بعد از **how many** بیاید (رد گزینه ۱). همچنین دقت کنید که چون ساختار **how many** و **how much** در وسط جمله آمده‌اند، جمله بعد از آنها باید به صورت غیرسؤالی بیاید (رد گزینه‌های ۱ و ۲).

۹۳. گزینه ۱ درست است.

در متن اطلاعات کافی برای پاسخ به کدام سؤال وجود دارد؟
آیا واقعاً زبان افکار من را شکل می‌دهند؟

۹۴. گزینه ۲ درست است.

طبق متن مردم گینه نو -----
جهان را مانند بقیه مردم می‌بینند

۹۵. گزینه ۴ درست است.

از متن نمی‌توانیم برداشت کنیم که -----

ما نمی‌توانیم در مورد چیزی که کلمه‌ای برای آن نداریم فکر کنیم.

۹۶. گزینه ۲ درست است.

کلمه "complicated" که در پاراگراف ۲ زیر آن خط کشیده شده است، از نظر معنایی به ----- نزدیک‌ترین است.

difficult به معنای «دشوار»

۹۷. گزینه ۳ درست است.

بهترین عنوان برای متن چیست؟
یک چیز رایج اما اشتباه

۹۸. گزینه ۴ درست است.

کلمه "it" که زیر آن در پاراگراف ۱ خط کشیده شده است به ----- اشاره دارد.
تقلب

۹۹. گزینه ۴ درست است.

براساس متن، نویسنده اعتقاد ندارد که تقلب بسیار رایج است و دیگر بد نیست.

۱۰۰. گزینه ۱ درست است.

هدف نویسنده از نوشتن پاراگراف آخر این است که -----
نشان دهد که تقلب چقدر بین نوجوانان رایج است

ریاضی و آمار (۲)

۱۰۱. گزینه ۱ درست است.

$$[(p \vee \sim q) \wedge (\sim p \vee q)] \equiv p \Leftrightarrow q$$

p	q	$p \Leftrightarrow q$	$\sim (p \Leftrightarrow q)$	$p \wedge q$	$p \vee q$	$(p \vee q) \Rightarrow (p \wedge q)$
د	د	د	ن	د	د	د
د	ن	ن	د	ن	د	ن
ن	د	ن	د	ن	د	ن
ن	ن	د	ن	ن	ن	د

۱۰۲. گزینه ۳ درست است.

p	$p \Rightarrow p$	و	p	q	$\sim p$	$p \vee \sim p$	$q \Rightarrow (p \vee \sim p)$
د	د		د	د	ن	د	د
د	د		د	ن	ن	د	د
ن	د		ن	د	د	د	د
ن	د		ن	ن	د	د	د

۱۰۳. گزینه ۴ درست است.

اگر p درست باشد گزاره‌های $p \vee q$ و $q \Rightarrow p$ همواره درست هستند پس ارزش q نامعلوم است و $p \Rightarrow q$ هم‌ارز با $\sim q$ می‌باشد.

۱۰۴. گزینه ۱ درست است.

$p \Rightarrow q$ نادرست، پس p درست، q نادرست و در نتیجه $(p \wedge \sim q)$ نادرست و $r \Rightarrow p$ درست و کل گزاره مورد نظر درست است.

۱۰۵. گزینه ۲ درست است.

$p \vee q$ درست و $p \wedge q$ نادرست، پس p و q یکی درست و دیگری نادرست و در نتیجه $p \Leftrightarrow q$ نادرست است.

۱۰۶. گزینه ۱ درست است.

از اینکه $p \vee q$ درست و p نادرست به این نتیجه می‌رسیم که q درست است.

۱۰۷. گزینه ۲ درست است.

با فرض $p \equiv \sqrt{5}$ گویاست و $q \equiv 3$ عدد اول است و با توجه به هم‌ارزی $\sim (p \Rightarrow q) \equiv p \wedge \sim q$ هم‌ارز با گزاره « 3 عدد اول نیست و $\sqrt{5}$ گویاست» می‌باشد.

۱۰۸. گزینه ۳ درست است.

عدد مربع کامل را X^2 ، پس جذرش برابر X می‌شود. پس مربع کامل است.

$$x^2 + 2x + 1 = (x + 1)^2$$

۱۰۹. گزینه ۳ درست است.

$$2x^2 + x = 1 \Rightarrow 2x^2 + x - 1 = 0 \Rightarrow x = \frac{1}{2}$$

۱۱۰. گزینه ۴ درست است.

تصویر نمودار بر محور X ها یعنی $[-2, 4]$ دامنه تابع است.

۱۱۱. گزینه ۲ درست است.

$$a = a \Rightarrow 1 = b, 3 = 3 \Rightarrow 1 = a \Rightarrow a + b = 2$$

۱۱۲. گزینه ۴ درست است.

$$4x^2 - 1 = -1 \Rightarrow x = 0 \quad 4x^2 - 1 = 3 \Rightarrow x = -1, 1$$

$$4x^2 - 1 = 0 \Rightarrow x = -\frac{1}{2}, \frac{1}{2} \Rightarrow A = \left\{ -1, -\frac{1}{2}, 0, \frac{1}{2}, 1 \right\}$$

۱۱۳. گزینه ۳ درست است.

چون برای هر استان یک مرکز وجود دارد ولی هر فرد می‌تواند چند فرزند یا چند ملیت و هر کتاب می‌تواند چند نویسنده داشته باشد.

۱۱۴. گزینه ۱ درست است.

$$\left(4, \frac{1}{2}\right), \left(-2, -\frac{5}{2}\right) \Rightarrow y = \frac{x-3}{2} \Rightarrow a = \frac{1-3}{2} = -1$$

۱۱۵. گزینه ۲ درست است.

$$f(1) = 3 \Rightarrow \begin{cases} f(a) = -1 \text{ یا } f(a) = 1 \text{ ق ق} \\ f(a) = 3 \text{ غ ق ق} \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} 2a^3 + 1 = -1 \Rightarrow a = -1 \\ 2a^3 + 1 = 0 \Rightarrow a = 0 \end{cases} \Rightarrow 0 + -1 = -1$$

علوم و فنون ادبی (۲)

۱۱۶. گزینه ۲ درست است.

بر اثر حمله مغول، بسیاری سرخورده و مأیوس شدند و به تصوف پناه آوردند.

۱۱۷. گزینه ۱ درست است.

۱۱۸. گزینه ۲ درست است.

نثر این دوره به دو جریان گرایش پیدا کرد: (۱) ساده‌نویسی (۲) پیچیده‌نویسی

۱۱۹. گزینه ۳ درست است.

در گزینه (۱) نوحات الانس به شیوه نظامی سروده شده‌است.

در گزینه (۲) تذکره دولت‌شاه سمرقندی به تشویق امیرعلی شیرنوایی نوشته شد.

در گزینه (۴) در زمان بایسنقر میرزا و با حمایت او هنرمندان، قرآن و شاهنامه را به خط خوش نگاشتند.

۱۲۰. گزینه ۴ درست است.

۱۲۱. گزینه ۱ درست است.

المعم فی معاییر اشعار عجم نوشته شمس قیس رازی است.

گزینه (۲) «جمشید و خورشید» به تقلید از شیوه نظامی سروده شده است.

گزینه (۳) بهارستان به تقلید از گلستان سعدی نوشته شده است.

گزینه (۴) مثنوی‌های خواجوی کرمانی به تقلید از پنج گنج نظامی سروده شده است.

۱۲۲. گزینه ۲ درست است.

سلمان ساوجی و عبید زاکانی و حمداله مستوفی در قرن هشتم می‌زیستند و عطاملک جوینی و مولانا در قرن هفتم.

۱۲۳. گزینه ۳ درست است.

غزلیات حافظ به جهت تلفیق عشق و عرفان بی‌نظیر است اما لحن او گزنده و طنزآمیز و سرشار از خیرخواهی و اصلاح‌طلبی است.

۱۲۴. گزینه ۴ درست است.

شکل درست آن (لا هی سی / ن ای ده آ / ت شَف روز)

۱۲۵. گزینه ۱ درست است.

در گزینه (۲) (---U/---U/---U)

در گزینه (۳) (-U/---U/---U/---U)

در گزینه (۴) (-UU-/---UU-/---UU-/---UU-)

۱۲۶. گزینه ۴ درست است.

گزینه (۱) (---U/---U/---U)

گزینه ۲) (---U/---U/---U)

گزینه ۳) (---U/---U/---U)

گزینه ۴) (---U/---U/---U)

۱۲۷. گزینه ۲ درست است.

الف) ---U/---U/---U/---U/---U/---U/---U/---U ۴ رکن

ب) ---U/---U/---U/---U/---U/---U/---U/---U ۴ رکن

ت) ---U/---U/---U/---U/---U/---U/---U/---U ۴ رکن

۱۲۸. گزینه ۳ درست است.

---U/---U/---U/---U/---U/---U/---U/---U / مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

گزینه‌های دیگر بر وزن «مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن» هستند.

۱۲۹. گزینه ۱ درست است.

مس وجود: تشبیه فشرده (اضافه تشبیهی) کیمیای عشق: تشبیه فشرده (اضافه تشبیهی)

چو مردان: تشبیه گسترده زر شوی: مانند زر شوی: تشبیه فشرده اسنادی

در گزینه ۲) جام گل، می لعل، ۲ تشبیه

در گزینه ۳) شاهد بخت، آیینة رخ، چو ماه، ۳ تشبیه

در گزینه ۴) کوس ناموس، علم عشق، بام سموات: ۳ تشبیه (البته بام سموات را می‌توان اضافه استعاری هم در نظر گرفت).

۱۳۰. گزینه ۲ درست است.

من چو آهوی وحشی از آدمی برمیدم

مشبه ادات تشبیه مشبه به وجه شبه

۱۳۱. گزینه ۳ درست است.

در گزینه ۱) لب لعل (تشبیه فشرده) کان حسن (تشبیه فشرده)

من جوهری مفلسم ایرا مشوشم

مشبه مشبه به وجه شبه

در گزینه ۲) آتش دل: اضافه تشبیهی (تشبیه فشرده یا بلیغ)

من چون خم می در جوشم

مشبه ادات مشبه به وجه شبه

در گزینه ۳) فقط تشبیه گسترده وجود دارد.

درون پیراهنم چون شمع سوزهای نهانی است

مشبه ادات تشبیه مشبه به وجه شبه

در گزینه ۴) غبار تنم: اضافه تشبیهی (تشبیه فشرده یا بلیغ)

تنم چون غبار حجاب چهره جان می‌شود.

مشبه مشبه به وجه شبه

۱۳۲. گزینه ۴ درست است.

در گزینه ۱) مانند شهباز دست پادشاهم

ادات

در گزینه ۲) «چو» در مصراع اول در معنای «وقتی که» حرف پیوند وابسته ساز است کاخ وصل وصل مانند کاخ است.

در گزینه ۳) مزرع فلک: ادات تشبیه فلک مانند مزرعه است.

در گزینه ۴) تو گفتی: مثل اینکه، به مانند: ادات تشبیه

۱۳۳. گزینه ۲ درست است.

در گزینه ۱) رخ رعنا: ترکیب وصفی است. دیده عقل: اضافه استعاری

سراچه دل، شراب وصل، شب فرقت: اضافه تشبیهی‌اند.

در گزینه (۳) طاق ابرو، طوطی جان، لشگر غم: اضافه تشبیهی‌اند.

گوشه میخانه (شاخ تلاجن: اضافه تعلقی‌اند).

در گزینه (۴) تیر جفا، دام جهان: اضافه تشبیهی‌اند. لعل نگارین: ترکیب وصفی

دامان کوه: اضافه استعاری

۱۳۴. گزینه ۲ درست است.

مس: استعاره از وجود بی‌ارزش انسان اکسیر عشق: اضافه تشبیهی

روی زرد کردن: کنایه از بیمار و ضعیف کردن کسی زر شدم: کنایه از با ارزش شدم

مس و زر: تضاد زرد و زر: جناس ناهمسان افزایشی

۱۳۵. گزینه ۱ درست است.

پ) (تو) چون شیر به خود سپه شکن باش

ب) گربه شیر است. گربه در گرفتن موش چون شیر شجاع است.

مشبه مشبه به وجه شبه

الف) اسیر کمند نظرم شدم مانند: ادات تشبیه

وجه شبه مشبه به مشبه

۱۳۶. گزینه ۳ درست است.

گزینه‌های ۴ و ۲ و ۱ و صورت سؤال به این نکته اشاره دارند که روزگار با مردم صاحب فضل و هنر مخالف است در حالی که

گزینه ۳ می‌گوید من با پای شکسته و عجز و ناتوانی در سیر و سلوک عرفانی به توفیق و سعادت راه یافتیم در حالی که هیچ

راهرو و سالکی به چنین توفیقی دست نیافته است.

۱۳۷. گزینه ۴ درست است.

گزینه‌های ۳ و ۲ و ۱ به مناعت طبع و عزت نفس اشاره دارند در حالی که در گزینه (۴) می‌گوید بگذار از شاهراهی که به

میخانه ختم می‌شود گذر کنیم زیرا همه به حال سکر و جذبه نیازمندیم که با یک جرعه حاصل می‌شود و این جرعه را آنجا

می‌دهند.

۱۳۸. گزینه ۳ درست است.

در گزینه‌های ۴ و ۲ و ۱ نوعی پارادوکس وجود دارد و آن اینکه عاشق از آن روز که به دام عشق افتاده و اسیر و گرفتار عشق

شده احساس آزادی می‌کند به تعبیر دیگر عاشق این اسارت را با تمام آزادی‌ها عوض نمی‌کند و در این اسارت هرگز آرزوی

رهایی نمی‌کند و دوست دارد همواره عاشق بماند.

اما در گزینه (۳) می‌گوید از آن روز که به درگاه عشق روی آوردم هر روز غمی تازه به من روی می‌کند.

۱۳۹. گزینه ۲ درست است.

گزینه‌های ۴ و ۳ و ۱ می‌گوید آنچه از دهان خارج می‌شود دیگر قابل برگرداندن نیست و اگر نسنجیده بگویم موجب حرمان و

ناراحتی می‌شود. در حالی که در گزینه (۲) می‌گوید خاموشی و سکوت بهتر از آن است که راز دل خویش را با دیگران در میان

بگذاریم و بعد، از او بخواهیم این راز را با کسی در میان نهد.

۱۴۰. گزینه ۱ درست است.

با توجه به مضمون مصراع دوم صورت سؤال، تنها افراد پخته و عاشقان واقعی حال یک عاشق را در می‌یابند و افراد خام از درک

عشق عاجزند و همین مفهوم را در گزینه (۱) می‌توان یافت.

تاریخ (۲)

۱۴۱. گزینه ۳ درست است.

درس ۶ صفحه ۶۴

برجسته‌ترین میراث اسلامی اندلس، در عرصه علم و اندیشه تجلی یافت و مسلمانان اندلسی نقش مؤثر و پویایی را در پیشرفت رشته‌های گوناگون علوم و معارف از قبیل تفسیر، حدیث، فقه، کلام، ادبیات، پزشکی، داروسازی، گیاه‌شناسی، ریاضیات، نجوم و مهم‌تر از همه فلسفه ایفا کردند.

۱۴۲. گزینه ۱ درست است.

درس ۶ صفحه ۶۳

پس از سقوط خلافت اموی، یکی از نوادگان هشام بن عبدالملک به نام عبدالرحمان بن معاویه به شمال آفریقا فرار کرد. او سرانجام موفق شد شهر قرطبه در اندلس را تصرف و حکومت امویان را در آنجا پایه‌ریزی کند.

۱۴۳. گزینه ۱ درست است.

درس ۵ صفحه ۵۱

در هر حال، اعراب مسلمان طی نبردهایی، لشکریان رومی را شکست دادند و شهرهای مصر را یکی پس از دیگری به جنگ و یا به صلح گشودند. بررسی پیمان‌های صلح مصریان با مسلمانان در منابع تاریخی، نشان می‌دهد که محتوای پیمان‌های مذکور شباهت زیادی به قرار داد صلح بیت‌المقدس دارد. فتوحات مسلمانان در مصر، بیشتر نتیجه مقاومت نکردن مردم آن سرزمین در برابر سپاه اسلام بود.

۱۴۴. گزینه ۴ درست است.

درس ۵ صفحه ۴۷

از نظر اقتصادی نیز وضعیت جامعه اسلامی در دوران خلفای نخستین دگرگون شد. در دوران خلافت عمر و عثمان، درآمد‌های فراوانی از سرزمین‌هایی که فتح شده بود به خزانه مسلمانان در مدینه سرازیر شد. خلیفه دوم این درآمدها را تحت عنوان عطایا میان مسلمانان توزیع کرد. نحوه توزیع توسط خلیفه دوم بر پایه مساوات اسلامی نبود، اما ساده زیستی و سخت‌گیری او نسبت به کارگزاران خلافت و بزرگان قریش، از ثروت‌اندوزی و تجمل‌گرایی آنان جلوگیری کرد.

۱۴۵. گزینه ۲ درست است.

درس ۴ صفحه ۳۷

در سال نخست هجرت، به دنبال نزول آیات جهاد رسول خدا تصمیم به تشکیل نیروی نظامی گرفت. در اواخر همان سال، مسلمانان چندین عملیات نظامی و اطلاعاتی محدود در خارج از مدینه انجام دادند. یکی از اهداف این عملیات، تهدید مسیر تجارت مشرکان مکه به شام و کسب غنیمت بود؛ زیرا آنان اموال مهاجران مسلمان را تصرف و غارت کرده بودند. در نتیجه تدوam سیاست تعقیب کاروان‌های تجاری قریش توسط مسلمانان، سرانجام در سال دوم هجرت، جنگ بزرگی میان سپاه اسلام و لشکریان مشرک در مکانی به نام «بدر» صورت گرفت.

۱۴۶. گزینه ۱ درست است.

درس ۴ صفحه ۳۰

از آنجا که مرجع سیاسی قدرتمندی در یثرب وجود نداشت تا به اختلاف‌ها رسیدگی کند و مانع دشمنی و نزاع شود، هر گاه جنگی میان دو یا چند قبیله پیش می‌آمد برای مدت طولانی ادامه می‌یافت.

۱۴۷. گزینه ۲ درست است.

درس ۳ صفحه ۲۲

قبایلی مانند قریش قدرت و نفوذ سیاسی قابل توجهی در میان قبایل دیگر داشتند؛ اما این قدرت و نفوذ را نمی‌توان به منزله حکومتی پایدار شمرد؛ زیرا متکی به تشکیلات سیاسی، اداری و نظامی منظم و منسجمی نبود و ثبات لازم را نداشت.

۱۴۸. گزینه ۳ درست است.

درس ۲ صفحه ۱۷

مورخ در این روش به جای ذکر همه روایات درباره یک موضوع با مطالعه و مطابقت دادن همه روایت‌ها یک گزارش از مجموع آنها تنظیم می‌کند. مورخ در این روش ناچار به گزینش و انتخاب است و امکان دارد برخی از جنبه‌های خبر از چشم او دور بماند. از مشهورترین چهره‌های این سبک دینوری نویسنده اخبار الطوال را می‌توان نام برد.

۱۴۹. گزینه ۳ درست است.

درس ۲ صفحه ۱۷

مورخ در تاریخ نگاری روایی، روایت‌های مختلف و متعدد درباره موضوع واحد را با آوردن اسناد، ذکر می‌کند. مهم‌ترین ویژگی این نوع تاریخ نگاری در این بود که تاریخ نگاران، بدون هیچ دخل و تصرفی در روایت‌ها عیناً آنها را ذکر می‌کردند. تاریخ نگاری روایی در آغاز برای ثبت و ضبط سخنان و سیره پیامبر و صحابه ایشان بکار می‌رفت.

۱۵۰. گزینه ۳ درست است.

درس ۱ صفحه ۶

عجائب المقدور فی نواب تيمور (زندگی شگفت‌آور تیمور) اثر ابن عربشاه می‌باشد و از گونه تک‌نگاری محسوب می‌گردد.

جغرافیا (۲)

۱۵۱. گزینه ۲ درست است.

درس ۴ صفحه ۵۰

اشکال فرسایشی تراکمی (ناشی از رسوب‌گذاری مواد) پدید می‌آیند. آب سنگ‌ها و جزایر مرجانی، باتلاق‌ها و زبانه یا دماغه ماسه‌ای از جمله این اشکال هستند. در جنوب شرقی دریای خزر شبه جزیره میان کاله زبانه ماسه‌ای وجود دارد.

۱۵۲. گزینه ۴ درست است.

درس ۴ صفحه ۴۹

مناطق ساحلی به طور مداوم تحت تأثیر امواج دریا، جزر و مد و باد قرار می‌گیرند. بادهایی که بر سطح اقیانوس‌ها و دریاها می‌وزند، امواج را به وجود می‌آورند. نیروی امواج، به ویژه زمانی که دریا توفانی باشد، زیاد است. علاوه بر امواج، انحلال سنگ‌های آهکی سواحل در آب دریا و نفوذ آب به شکاف‌ها و درزهای این نوع سنگ‌ها موجب فرسایش می‌شوند و اشکال خاصی را در سواحل پدید می‌آورند.

۱۵۳. گزینه ۲ درست است.

درس ۴ صفحه ۴۶

در ایران، اشکال کارستی به ویژه در کوه‌های زاگرس زیاد است. غارهای علی صدر در همدان و کتله خور در زنجان نمونه‌هایی از اشکال فرسایش کارستی محسوب می‌شوند.

۱۵۴. گزینه ۱ درست است.

درس ۴ صفحه ۴۵

در برخی کوهستان‌ها برف و یخ دائمی وجود دارد. وقتی بارش برف بیش از میزان ذوب آن در سال باشد، برف‌های اضافی طی سالیان دراز انباشته و متراکم می‌شوند و ضخامت آنها افزایش می‌یابد و یخچال‌ها را پدید می‌آورند. معمولاً وقتی ضخامت یخچال به ۶۰ تا ۱۰۰ متر رسید شروع به حرکت می‌کند و این حرکت بسته به شرایط و دمای هوا از ۱ سانتی متر تا ۸ متر در روز است. یخچال‌ها مانند بولدوزرهایی عظیم، سنگ‌هایی در اندازه‌های مختلف را همراه خود به جلو می‌برند. به سنگ‌ها و رسوباتی که یخچال‌ها با خود حمل می‌کنند، مورن یا یخ رفت می‌گویند. دره‌های U شکل بر اثر فرسایش یخچالی طی هزاران سال پدید آمده‌اند.

۱۵۵. گزینه ۲ درست است.

درس ۳ صفحه ۲۵

یکی از مهمترین جبهه‌های هوا، جبهه قطبی است که بین هوای سرد قطب و هوای گرم استوایی در منطقه معتدله تشکیل می‌شود. جبهه قطبی در تغییرات آب و هوایی کشور ما نقش مهمی دارد.

۱۵۶. گزینه ۱ درست است.

درس ۳ صفحه ۳۴

در نواحی پر فشار، فرونشینی هوا مانع صعود هوا و در نتیجه، بارش می‌شود. در گزینه دوم تابش خورشید غلط است. در گزینه سوم عرض‌های جغرافیای پایین غلط است. در گزینه چهار مدار استوا غلط است.

۱۵۷. گزینه ۲ درست است.

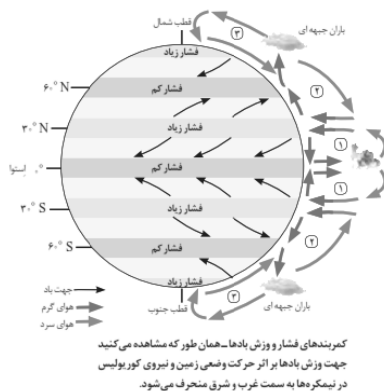
درس ۳ صفحه ۲۸

علامت آب‌وهوا	نام آب‌وهوا	دما	بارش	پوشش گیاهی
A	استوایی (گرم و مرطوب)	هیچ ماهی سردتر از $+18^{\circ}\text{C}$ نیست.	بارش در تمام سال	مناسب برای جنگل‌های بارانی استوایی
B	خشک	اختلاف دما زیاد است.	کمبود بارش	نامناسب برای رویش گیاه
C	معتدل	میانگین سردترین ماه بین $+18^{\circ}\text{C}$ تا -3°C است.	بارش در دوره سرد سال بیشتر از دوره گرم	مناسب برای جنگل‌های خزان‌دار
D	سرد	میانگین سردترین ماه کمتر از -3°C است.	بارش تابستان بیشتر از زمستان	مناسب برای جنگل‌های مخروطی سردسیری
E	بسیار سرد (قطبی)	هیچ ماهی بیش از $+10^{\circ}\text{C}$ نیست.	کمبود بارش	نامناسب برای رویش گیاه

۱۵۸. گزینه ۴ درست است.

درس ۳ صفحه ۲۶

جهت وزش بادها بر اثر حرکت وضعی زمین و نیروی کوریولیس در نیمکره‌ها به سمت غرب و شرق منحرف می‌شود.

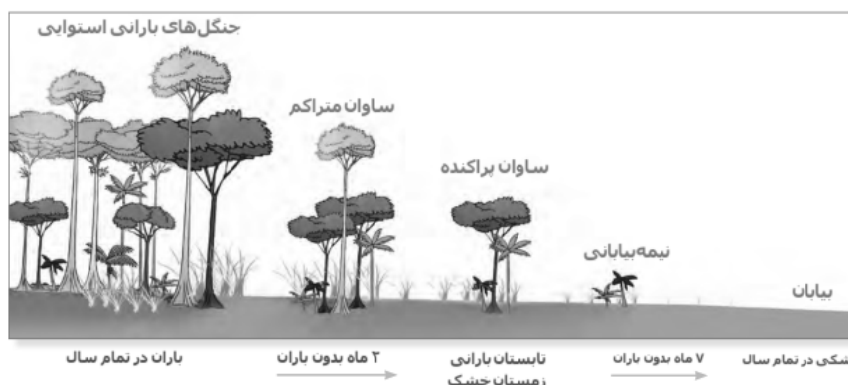
۱۵۹. گزینه ۳ درست است.

درس ۱ صفحه ۴

ویژگی اصلی هر ناحیه، وحدت و همگونی نسبی عناصر طبیعی و انسانی در آن است (وحدت‌یابی). هر ناحیه جغرافیایی به درجه‌ای از همگونی رسیده است که از سایر بخش‌های پیرامون خود متمایز می‌شود و با آنها تفاوت دارد.

۱۶۰. گزینه ۳ درست است.

درس ۲ صفحه ۱۶

جامعه‌شناسی (۲)

۱۶۱. گزینه ۲ درست است.

دیدگاه اول: براساس این دیدگاه جهان تکوینی به جهان طبیعت محدود می‌شود و جهان طبیعت مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی است. ذهن افراد و فرهنگ نیز هویتی طبیعی و مادی دارند و علوم مربوط به آنها نظیر علوم طبیعی است. طرفداران این دیدگاه بین علوم طبیعی و علوم انسانی تفاوتی قائل نیستند. نادیده گرفتن تفاوت علوم انسانی با علوم طبیعی، ظرفیت‌ها و قابلیت‌هایی را از علوم انسانی و اجتماعی سلب می‌کند.

۱۶۲. گزینه ۱ درست است.

در چه صورت می‌توان از قطبی شدن جهان، بهره‌کشی ظالمانه برخی انسان‌ها و جوامع از برخی دیگر و در نتیجه، پایمال شدن حقوق انسان‌ها جلوگیری کرد؟ چگونه می‌توان از تفرقه بین جوامع و تباه شدن منابع و امکانات بشر پیشگیری کرد؟ چاره این امر، ارزش جهان شمول عدالت است.

۱۶۳. گزینه ۴ درست است.

بررسی عبارات نادرست:

عبارت اول:

مراسم حج نمونه بارز تأکید هم زمان بر شباهت‌ها و تفاوت‌های میان انسان‌ها و فرهنگ‌هاست.

عبارت سوم:

فرهنگ جهانی باید روحیه تعهد و مسئولیت را در انسان‌ها ایجاد کند تا زمینه گسترش و تحقق عقاید و ارزش‌های جهان شمول را فراهم آورد.

۱۶۴. گزینه ۳ درست است.

استعمار نوعی جهان‌گشایی و امپراتوری است که از قرن پانزدهم توسط اروپاییان آغاز شد و در قرن نوزدهم به اوج رسید. در این مدت، تصرفات اروپاییان از ۳۵ درصد کره زمین به ۶۷ درصد رسید. موفقیت‌های استعمار در این دوران ناشی از پیشرفت در زمینه‌های دریانوردی، فنون نظامی و اقتصاد صنعتی بود. استعمار اروپایی در سده هفدهم و هجدهم میلادی بزرگ‌ترین برده‌داری تاریخ بشریت را برپا کرد.

۱۶۵. گزینه ۳ درست است.

- در استعمار فرا نو، استعمارگران بیش از ابزارهای نظامی، سیاسی و اقتصادی از ابزارهای فرهنگی و علمی به ویژه رسانه‌ها و فناوری اطلاعات استفاده می‌کنند.

- کودتای انگلیسی سوم اسفند ۱۲۹۹ رضاخان و همچنین کودتای آمریکایی ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ محمدرضا دو نمونه موفق از کودتاهای استعمار نو به شمار می‌روند.

- استعمار نو، استعمارگران پنهان و مجریان آشکارند.

- در استعمار نو، کشور استعمارگر با اتکا به قدرت اقتصادی خود، با استفاده از نهادها و سازمان‌های اقتصادی و سیاسی بین‌المللی و از طریق دولت‌های دست‌نشانده، کنترل بازار و سیاست کشورهای دیگر را در اختیار می‌گیرد.

۱۶۶. گزینه ۲ درست است.

غلبه قدرت‌هایی مانند سلجوقیان، خوارزمشاهیان، مغولان و عثمانی که در چارچوب فرهنگ قومی و قبیله‌ای رفتار می‌کردند مانع می‌شد تا ظرفیت‌های فرهنگ اسلامی و ارزش‌های اجتماعی آن به طور کامل آشکار شود.

۱۶۷. گزینه ۴ درست است.

دوره استعمار: دولت‌های استعماری غربی، بخش‌های مختلف جوامع اسلامی را تحت نفوذ و سلطه سیاسی خود در آوردند و با تکیه بر قدرت نظامی و صنعتی خویش، بیشتر سیاستمداران و دولتمردان جوامع اسلامی را مغلوب ساختند.

۱۶۸. گزینه ۲ درست است.

عبارت چهارم:

سکولاریسم، جهان‌بینی فرهنگ غرب یا تصور آن از جهان هستی است.

۱۶۹. گزینه ۱ درست است.

سکولاریسم پنهان: شامل باورها و فلسفه‌هایی است که ابعاد معنوی هستی را نفی نمی‌کنند؛ بلکه بخش‌هایی از باورهای معنوی و دینی را در خدمت اهداف دنیوی و این جهانی قرار می‌دهند.

۱۷۰. گزینه ۱ درست است.

هنر قرون وسطی، بر بعد معنوی و آسمانی انسان تأکید می‌کرد و نقاشان، چهره انسان‌های اسوه را در حاله‌ای از قداست ترسیم می‌کردند اما هنر مدرن، بر بعد جسمانی و زیبایی‌های بدنی تمرکز می‌کند.

۱۷۱. گزینه ۳ درست است.

روشنگری در معنای عام، پدیده‌ای مدرن و مربوط به فرهنگ معاصر غرب نیست. انبیای الهی از دیرباز برای روشنگری و از بین بردن موانعی آمده‌اند که راه را بر حقیقت بسته‌اند. در فرهنگ دینی اسلام، عقل، وحی و تجربه روش‌های شناخت حقیقت‌اند. روشنگری در این معنا، اگر با هستی‌شناسی و انسان‌شناسی دینی همراه باشد، با استفاده از وحی، عقل و تجربه، تفسیری دینی از انسان و جهان ارائه می‌دهد.

روشنگری در معنای خاص، به مبنای معرفت‌شناسی پذیرفته شده در فرهنگ غرب گفته می‌شود و روشی از معرفت و شناخت است که با سکولاریسم و اومانیزم همراه شده است. این روش در طول بیش از چهارصد سال فرهنگ جدید غرب، شکل‌های مختلفی پیدا کرده است که وجه مشترک همه آنها کنار گذاشتن وحی و شهود در شناخت حقیقت است.

۱۷۲. گزینه ۴ درست است.

در دورهٔ رنسانس فرهنگ غرب برای بسط و گسترش ابعاد دنیوی خود، به سوی حذف پوشش دینی گام برداشت و به تفسیر غیرتوحیدی فرهنگ یونان و روم باستان بازگشت.

۱۷۳. گزینه ۱ درست است.

طی قرون وسطی، آباء کلیسا از شعارها و مفاهیم معنوی و توحیدی استفاده می‌کردند اما رویکرد دنیوی داشتند و دنیاگرایی و سکولاریسم در عمل را دنبال می‌کردند.

۱۷۴. گزینه ۲ درست است.

حرکت‌های اعتراض‌آمیز مذهبی (پروتستانتیسم) در جهت اصلاح دینی پدید آمدند. بخشی از این حرکت‌ها، فقط با قدرت پاپ مخالفت داشتند و با جریان دنیاگرا تقابل نداشتند. بخشی دیگر رویکرد معنوی داشتند و در تقابل با جریان دنیاگرا قرار گرفتند.

۱۷۵. گزینه ۳ درست است.

فرو ریختن اقتدار کلیسا سبب شد تا در دوران رنسانس، پادشاهان و قدرت‌های محلی به عنوان رقیبان دنیا طلب کلیسا، فرصت بروز و ظهور پیدا کنند.

فلسفه

۱۷۶. گزینه ۴ درست است.

سوفیست‌ها به دلیل این که سخن اندیشمندان و جهان‌شناسان با یکدیگر در تضاد است و آنها نتوانستند تفسیر درستی از جهان به دست آورند نظریات آنها را بیهوده می‌دانستند. درس ۴ صفحه ۳۴

۱۷۷. گزینه ۳ درست است.

او می‌گفت در جهان واقع نیستی راه ندارد و نمی‌توان گفت «نیستی، هست» زیرا این جمله تناقض‌آمیز است. درس ۴ صفحه

۳۲

۱۷۸. گزینه ۱ درست است.
نوع دریافت، اشاره به روش دارد که در عبارت اول به کمک روش عقلی و با عملیات فکری به دست می‌آید. در سایر گزینه‌ها از طریق مشاهده و آزمایش و با کمک حواس به آن دست می‌یابیم. درس ۱ صفحه ۱۰
۱۷۹. گزینه ۲ درست است.
یکی از فوائد آموختن منطق (نه فلسفه) توانایی تشخیص مغالطه‌ها و خارج کردن آنها از باورهاست. درس ۳ صفحه ۲۲
۱۸۰. گزینه ۱ درست است.
یکی از اندیشه‌های مربوط به هراکلیتوس راجع به وحدت اضداد است که وجود این اضداد جهان را می‌سازد و گریزی از این ستیز و تضاد نیست. درس ۴ صفحه ۳۱ و ۳۲
۱۸۱. گزینه ۳ درست است.
پارمنیدس معتقد است که ما با یک واقعیت تغییرناپذیر و فناپذیر روبرو هستیم که تنها با تفکر عقلی می‌توان به آن دست یافت. درس ۴ صفحه ۳۲
۱۸۲. گزینه ۴ درست است.
فلسفه علوم اجتماعی، یکی از شاخه‌های مهم فلسفه است. یکی از مسائل مورد توجه در این شاخه از فلسفه این است که آیا جامعه اصالت و اهمیت دارد یا فرد. درس ۲ صفحه ۱۵
۱۸۳. گزینه ۲ درست است.
مبانی و زیربناهای علوم در فلسفه بررسی می‌شوند و گاهی، به آن بخش از مباحث فلسفی که مبانی هر علم را بررسی می‌کنند، فلسفه مضاف آن علم گفته می‌شود. درس ۲ صفحه ۱۵
۱۸۴. گزینه ۳ درست است.
کسانی که معتقد باشند انسان دارای دو بعد مجرد و مادی است، در علوم مانند اخلاق و روان‌شناسی به بعد مجرد او هم می‌پردازند. درس ۲ صفحه ۱۴
۱۸۵. گزینه ۱ درست است.
ترتیب برداشتن گام‌ها در مسیر تفکر درست فلسفی عبارت است از: ۱- آگاهی از مجهولات و نادانسته‌های خود ۲- جست‌وجوی پاسخ سوالات ۳- ارائه استدلالی صحیح ۴- داشتن معیاری برای پذیرش پاسخ. درس ۱ صفحه ۱۱
۱۸۶. گزینه ۲ درست است.
درس ۱ صفحه ۸ (پاورقی)
۱۸۷. گزینه ۱ درست است.
این که «راه‌های مختلفی برای شناخت جهان هستی وجود دارد» گزاره‌ای است که مربوط به حوزه معرفت‌شناسی است. درس ۲ صفحه ۱۲ و ۱۳
۱۸۸. گزینه ۴ درست است.
اگر یکی از زندانیان را مجبور کنند تا آتش را ببیند یا به بیرون بنگرد، روشنایی، چشم‌هایش را خیره خواهد ساخت و نخواهد توانست عین‌اشیایی را که تا آن هنگام فقط سایه‌های آنها را می‌دید، درست ببیند و اگر بخواهد در خود روشنایی بنگرد، طبیعی است که چشم‌هایش به دردی طاقت‌فرسا مبتلا خواهد شد. درس ۳ صفحه ۲۵
۱۸۹. گزینه ۱ درست است.
اندیشیدن فیلسوفانه یعنی آموختن چرایی (رد گزینه ۴) و دلایل درستی یا نادرستی باورها را یافتن (رد گزینه ۲) در این صورت به آزاداندیشی می‌رسیم و شخصیتی مستقل کسب می‌کنیم. (رد گزینه ۳) درس ۳ صفحه ۲۱
۱۹۰. گزینه ۲ درست است.
اگرچه سوفیست به معنای دانشمند است ولی بعدها معنای اصلی خود را از دست داد و معنای مغالطه‌کار به خود گرفت. لفظ سفسطه براساس این معنای دوم سوفیست، به معنای مغالطه‌کاری است. درس ۱ صفحه ۷

روان‌شناسی

۱۹۱. گزینه ۲ درست است.
دلیل دشواری رسیدن به یافته‌های یکسان در روان‌شناسی، پیچیدگی پژوهش‌های مربوط به انسان، رعایت مسائل اخلاقی، تأثیر ارزش‌ها در نگاه و تفسیر پدیده‌های انسانی و... است.
۱۹۲. گزینه ۱ درست است.
فرایندهای ذهنی از اموری هستند که به شکل مستقیم قابل مشاهده نیستند. به همین دلیل، فرایندهای ذهنی را به واسطه آثار و کارکردهای قابل مشاهده آنها، مورد مطالعه تجربی قرار می‌دهیم.
۱۹۳. گزینه ۴ درست است.
بسیاری از کودکان در سنین اولیه دوره کودکی در کنار همدیگر بازی می‌کنند، ولی هر کودک به بازی انفرادی خود می‌پردازد. بازی همین کودکان در سنین بالاتر قاعده‌مند می‌شود و مشترکاً بازی می‌کنند. این تغییر، بیانگر رشد اجتماعی آنهاست.
۱۹۴. گزینه ۳ درست است.
نوجوانان به دنبال چگونگی تقویت حافظه خود هستند؛ به عبارت دیگر می‌خواهند، چگونگی به حافظه سپردن اطلاعات را فرا بگیرند. به این نوع مهارت‌آموزی فراحافظه می‌گویند.
۱۹۵. گزینه ۳ درست است.
عبارت من فردی صادق و مهربان هستم به رشد درک اخلاقی در نوجوان مربوط می‌شود.
۱۹۶. گزینه ۲ درست است.
فرایند انتخاب یک محرک از بین محرک‌های حسی مختلف را توجه می‌نامند.
۱۹۷. گزینه ۱ درست است.
تکمیل: ما تمایل داریم اشیای ناقص را به صورت کامل ببینیم.
۱۹۸. گزینه ۴ درست است.
میزان انگیزتگی ذهنی، تحت تأثیر عوامل فیزیولوژیکی و روان شناختی است.
۱۹۹. گزینه ۳ درست است.
پدیده آماده‌سازی، زمانی اتفاق می‌افتد که شناخت محرک معینی، تحت تأثیر ارائه پیشین همان محرک یا محرک شبیه آن قرار می‌گیرد.
۲۰۰. گزینه ۳ درست است.
یکنواختی و ثبات نسبی و آشنایی نسبی با محرک و موضوع مورد توجه از عوامل خوگیری و موانع تمرکز می‌باشد.
۲۰۱. گزینه ۳ درست است.
تعبیر و تفسیر کردن و معنی و مفهوم و سازمان دادن به محرک‌های توجه شده ادراک نام دارد.
۲۰۲. گزینه ۴ درست است.
به واسطه ادراک، محرک‌های بیرونی به اطلاعات روان‌شناختی معنادار تبدیل می‌شود.
۲۰۳. گزینه ۱ درست است.
آزمایش‌های مربوط به فقدان حواس در شرایط محرومیت حسی انجام می‌شود. محرومیت حسی یعنی اینکه فرد در شرایطی قرار بگیرد که هیچ یک از گیرنده‌های حسی مثل چشم، گوش و... به وسیله محرک‌های بیرونی تحریک نشود.
۲۰۴. گزینه ۲ درست است.
به توانایی فرد برای یافتن محرک هدف در یک دوره زمانی طولانی را گوش به زنگی می‌نامند.
۲۰۵. گزینه ۱ درست است.
برای حفظ توجه و ایجاد تمرکز، باید از انجام فعالیت در ساعات طولانی پرهیز کرد. بهتر است هر از چند گاهی بعد از مطالعه استراحت کنید. با آزمایش مربوط به ثبت عقربه ثانیه شمار، متوجه شدیم که هرچه مدت انجام تکلیف بیشتر می‌شود، کیفیت انجام آن کاهش می‌یابد.